

Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes par jaunajiem Ugunsdrošības noteikumiem

1.septembrī, stājas spēkā Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīļa noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi", kas nosaka jaunas ugunsdrošības prasības fiziskajām un juridiskajām personām, mazina administratīvo un finansiālo slogu, kā arī aktualizē ugunsdrošības prasības atbilstoši šobrīd spēkā esošiem tiesību aktiem un tehnoloģiju attīstībai.

1. Ar kādu mērķi izstrādāti jaunie ugunsdrošības noteikumi?

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) izstrādāja jaunus Ugunsdrošības noteikumus ar mērķi sakārtot normatīvo regulējumu ugunsdrošības jomā atbilstoši faktiskajai situācijai, mazināt administratīvo slogu un atvieglot prasības fiziskām un juridiskām personām. Lai gan atsevišķas jauno noteikumu izmaiņas un prasības prasīs laiku, lai tām pielāgotos, tomēr noteikumiem ir vairāki būtiski ieguvumi un atvieglojumi, kas mazinās ugunsgrēka izcelšanās iespējamību, sekmēs ātrāku ugunsgrēku atklāšanu un ilgtermiņā uzlabos ugunsdrošības stāvokli katrā objektā un valstī kopumā.

2. Kuri punkti un sadaļas varētu būt iedzīvotājiem būtiskākie?

Iedzīvotājiem un juridiskām personām nozīmīgākos MK noteikumu nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" punktus esam apkopojuši un tie visiem ir pieejami VUGD mājas lapā: http://www.vugd.gov.lv/lat/drosibas_padomi/ugunsdrosiba/13985-stajas-speka-jaunas-ugunsdrosibas-prasibas

Ugunsdrošības noteikumu prasības ir universālas un saistošas visiem Latvijas iedzīvotājiem.

3. Vai prasība katrā mājoklī uzstādīt dūmu detektoru ir efektīvs veids, kā samazināt ugunsgrēku skaitu?

Ārvalstu pieredze liecina, ka dūmu detektoru uzstādīšana mājokļos līdz pat 75% samazina ugunsgrēkos bojā gājušo skaitu. Viena no valstīm, kur šāda prasība ir pierādījusi savu efektivitāti un ievērojami samazinājusi bojā gājušo skaitu ir Igaunija.

4. Cik aptuveni izmaksā dūmu detektori? Ko darīt trūcīgajiem, kuri nevar atļauties iegādāties dūmu detektorus?

Jau šobrīd arvien vairāk iedzīvotāju iegādājas un savos mājokļos uzstāda dūmu detektorus. Un to apstiprina, piemēram, dūmu detektoru tirgotāji. Papildus, dūmu detektori ir obligāti jau tagad tajās daudzstāvu daudzdzīvokļu mājās, kas uzceltas, renovētas vai rekonstruētas pēc 1998.gada un šī sistēma strādā un cilvēki pie šīs prasības ir pieraduši.

Detektoru cenas ir atkarīgas no ražotāja un detektorā iebūvētajām papildus funkcijām, bet vidēji tie ir aptuveni 5 līdz 10 eiro. Tas varētu radīt finansiālo slogu dzīvokļu un dzīvojamo māju īpašniekiem, tomēr izmaksas nav tik lielas, salīdzinājumā ar to, kādas tās varētu rasties, ja ēkā izceltos ugunsgrēks un tas netiktu savlaicīgi pamanīts. Tāpēc izstrādātajā noteikumu projektā ir noteikts pārejas periods līdz 2020.gada 1.janvārim, kad šī norma stāsies spēkā, līdz ar to iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir vairāk kā trīs gadi, lai iegādātos dūmu detektorus.

Iedzīvotāji, kuriem pašiem nav finansiālu līdzekļu un iespēju iegādāties dūmu detektorus, var vērsties savā pašvaldībā, lai risinātu šo jautājumu.

5. Cik lieli sodi plānoti par neuzstādītu detektoru vai citu ugunsdrošības noteikumos minēto prasību nepildīšanu?

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179.pants nosaka, ka: “par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu — uzliek naudas sodu fiziskajām personām no trīsdesmit līdz divsimt astoņdesmit euro, juridiskajām personām — no divsimt astoņdesmit līdz tūkstoš četrdesmit euro”.

6. Kāpēc dzīvokļos, kuros lieto gāzes plīti, tvaika nosūcēju vairs nevarēs pievienot ventilācijas kanālam?

Pieslēdzot mehānisko tvaika nosūcēju dabiskajam ventilācijas kanālam (un visbiežāk vienīgajam) virtuvē, veidojas situācija, ka tajā brīdī, kad tvaika nosūcējs ir ieslēgts, tas novada gaisu ventilācijas kanālā, savukārt izslēgtā stāvoklī tas pilnībā aiztaisa šo ventilācijas kanālu ciet, to var nosaukt, piemēram, par aizvērtu vāka principu. Ja no gāzes iekārtas vai caurules ir minimāla noplūde (nereti pat sākotnēji nesajūtama) gāzei nav vairs pieejama dabiskā ventilācijas sistēma, kas šo gāzi novadītu ēkas ārpusē, līdz ar to tā krājas virtuvē līdz vienā brīdī gāzes koncentrācija ir tik augsta, ka pie atbilstoša katalizatora (ieslēgta gaismas slēdža vai cita) notiek sprādziens. Un šajā situācija nopietni apdraudēti ir ne tikai konkrētā dzīvokļa, bet visas mājas iedzīvotāji.

7. Vai jaunie noteikumi nelobē atsevišķu uzņēmumu pakalpojumus?

Noteikumu galvenais mērķis ir uzlabot ugunsdrošības situāciju valstī, samazināt juridiskām personām nepieciešamo, aizpildāmo dokumentu skaitu un gan fiziskām, gan juridiskām personām vairākās prasībās arī tiek samazinātas izmaksas. Piemēram, retāks ugunsdzēsības aparātu pārbaužu biežums (šobrīd reizi 2 gados, no 2018.gada 1.janvāra - pēc derīguma termiņa beigām, kas parasti ir ilgāks par šiem 2 gadiem) samazinās izmaksas.

Papildus tam, piemēram, dūmu detektoru ražotāju un to izplatītāju un pārdevēju skaits ir ļoti liels un konkurence ir ievērojama. Tos var nopirkt gan specializētajos ugunsdzēsības pakalpojumu sniedzēju veikalos, gan visos lielākajos saimniecības preču veikalos.

Turklāt jaunajos noteikumos nav ietvertas jaunas prasības vai pakalpojumi, kurus sniegtu tikai ar ugunsdrošības pakalpojumu sniegšanu saistīti uzņēmumi. Jaunajos noteikumos ir ļoti maz jaunu prasību, pamatā spēkā paliek iepriekšējās prasības tikai tās mainītas vai precizētas.

8. Kā ir ar VUGD resursu pietiekamību pārbaužu veikšanai, vai tie būs pietiekami, piemēram, dūmu detektoru pārbaudei katrā dzīvoklī? Kā notiks šīs kontroles un kas tās veiks?

Ugunsdrošības uzraudzību valstī organizējam, veicot plānotās un neplānotās pārbaudes, izskatot iedzīvotāju iesniegumus un veicot citus pasākumus.

VUGD neplāno pārbaudīt katru mājokli. Dūmu detektoru ierīkošanu mājokļos un citu ugunsdrošības prasību ievērošanu var panākt ne tikai ar sodīšanas palīdzību, bet arī veicot skaidrojošo un izglītojošo darbu, ko VUGD nepārtraukti dara un aicina veikt arī plašsaziņas līdzekļu pārstāvjus, pašvaldības, namu apsaimniekotājus utt.

Prioritāri pārbaudes tiks veiktas tajos mājokļos, par kuriem tiks saņemti iesniegumi vai sūdzības vai būs notikuši ugunsgrēki. Iespēju robežās tiks veikta arī dzīvojamā sektora apsekošana un pārbaudīta ne tikai dūmu detektoru esamība, bet arī pārējo ugunsdrošības prasību ievērošana mājokļos un koplietošanas telpās. Dzīvojamā

sektora pārbaudes nebūs nekas jauns un katru gadu tādas jau notiek un notiks arī turpmāk.

9. Cilvēku attieksme pret jaunajiem noteikumiem ir ļoti dažāda – no atbalstošas līdz klaji noraidošai. Vai tas var radīt kādas problēmas?

Noteikumu projekts tika saskaņots ar iesaistītajām institūcijām un no 20 uzņēmumiem, asociācijām, biedrībām un dienestiem tika saņemti priekšlikumi, kas tika ņemti vērā. Izstrādātā noteikuma projekta mērķis nav radīt papildus slogu iedzīvotājiem vai uzņēmējiem, bet gan tieši mazināt administratīvo slogu, vienkāršot administratīvo procedūru un parūpēties par iedzīvotāju drošību.

Pirms noteikumu stāšanās spēkā visiem interesentiem bija iespēja jau savlaicīgi uzzināt par jaunajām prasībām, apmeklējot informatīvos seminārus. Arī šobrīd turpinām sniegt konsultācijas un atbildes uz iedzīvotāju, iestāžu un uzņēmumu jautājumiem.